

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

265

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica Suda, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović i Duška Šarin, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 19. prosinca 2013. donio je

ODLUKU

I. Prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se ukidaju članak 102. stavak 3. i članak 165. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi (»Narodne novine« broj 90/11., 83/13. i 143/13.).

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 102. stavka 3. i članka 165. stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (»Narodne novine« broj 90 od 2. kolovoza 2011.; u daljnjem tekstu: ZoJN) podnio je mr. sc. Ivan Šprajc iz Zagreba (u daljnjem tekstu: predlagatelj).

ZoJN je donio 7. saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 15. srpnja 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2012.

2. ZoJN je do donošenja ove odluke izmijenjen i dopunjen dva puta:

– na sjednici održanoj 21. lipnja 2013., 7. saziv Hrvatskog sabora donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 83 od 1. srpnja 2013., a stupio je na snagu 9. srpnja 2013. (u daljnjem tekstu: ZID ZoJN/13-1);

– na sjednici održanoj 22. studenoga 2013., 7. saziv Hrvatskog sabora donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi, koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 143 od 2. prosinca 2013., a stupio je na snagu 10. prosinca 2013. (u daljnjem tekstu: ZID ZoJN/13-2)

3. ZID-om ZoJN/13-1 u članak 102. dodan je novi stavak 2., a dotadašnji (osporeni) stavak 2. postao je stavak 3. Naime, članak 24. ZID ZoJN/13-1 propisao je:

»Članak 24.

U članku 102. stavku 1. riječi: 'sukladno članku 95. ovoga Zakona' brišu se, a riječi: 'članku 92. ovoga Zakona' zamjenjuju se riječima: 'ovome Zakonu'.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

'(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka javni naručitelj je obavezan ponuditelju na njegov zahtjev omogućiti uvid u sve priloge zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda.'

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.«

Sukladno tome, članak 102. ZoJN-a, u tekstu koji je danas na snazi, glasi:

»Uvid u ponude

Članak 102.

(1) Nakon dostave odluke o odabiru iz članka 96. ovoga Zakona ili odluke o poništenju iz članka 101. ovoga Zakona do isteka roka za izjavljivanje žalbe, javni naručitelj obavezan je ponuditelju na njegov zahtjev omogućiti uvid u bilo koju ponudu uključujući i naknadno dostavljene dokumente te pojašnjenja i upotpunjenja ponude sukladno ovome Zakonu, osim u one podatke koje su ponuditelji označili tajnima sukladno članku 16. ovoga Zakona.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka javni naručitelj je obavezan ponuditelju na njegov zahtjev omogućiti uvid u sve priloge zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda.

(3) Ponuditelji ne smiju kopirati, umnažati, reproducirati, fotografirati ili snimati podatke iz ponuda drugih ponuditelja. Ponuditelji smiju samo ručno bilježiti podatke iz ponuda drugih ponuditelja.«

U ovoj se odluci osporena odredba stoga označava kao članak 102. stavak 3. ZoJN-a, osim kad je u citatima taj članak izrijekom označen kao članak 102. stavak 2.

3.1. Članak 165. stavak 3. ZoJN-a do danas nije ni izmijenjen ni dopunjen. Taj članak u cijelosti glasi:

»Prava stranaka žalbenog postupka

Članak 165.

(1) Stranke žalbenog postupka imaju pravo očitovati se o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze.

(2) Državna komisija svakoj će stranci dostaviti podneske kojima se raspravlja o glavnoj stvari ili predlažu nove činjenice i dokazi.

(3) Svaka stranka ovlaštena je izvršiti uvid u spis predmeta osim onog dijela koji je u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima označen tajnim. Stranke ne smiju kopirati, umnažati, reproducirati i fotografirati podatke iz ponuda drugih ponuditelja i ostale dokumentacije spisa. Stranke smiju samo ručno bilježiti podatke iz spisa predmeta.«

4. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 42/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), od

Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) zatraženo je i dobiveno očitovanje o prijedlogu predlagatelja.

II. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

5. Predlagatelj smatra da su članak 102. stavak 3. i članak 165. stavak 3. ZoJN-a u nesuglasnosti s člancima 16. i 18. Ustava. U obrazloženju prijedloga navodi:

»... obje citirane – gotovo identične – odredbe odnose se na žalbeni stadij postupka javne nabave ...

(...)

... odredba čl. 102/2 primjenjuje se kako to st. 1. istog članka navodi od trenutka dostave odluke o odabiru ili odluke o poništenju naručitelja, pa sve do isteka roka za žalbu. U tom smislu čl. 102/2 regulira žalbeni stadij javnonabavnog postupka na isti način kao i čl. 165/3 ZOJN-a ...

(...)

... obje odredbe ... nerazmjerno ograničavaju pravo na žalbu u postupku javne nabave ... to čine neizravno, putem ograničavanja prava na uvid u ponude odnosno u spis predmeta. Pravo u pitanju jedno je od postupovnih prava koje stranke u bilo kojem postupku posjeduju, a u cilju informiranog odlučivanja i postupanja. Bez prava na uvid u spis predmeta (odnosno sve njegove dijelove) stranke ne posjeduju cjelinu informacija temeljem tek kojih mogu odlučivati o poduzimanju radnji u postupku kojeg su dio. Kada se dotično pravo – kao u ovom slučaju – uređuje i odnosi na žalbeni stadij nekog postupka jasna je ta nedvojbena njegova uska veza sa realizacijom prava na žalbu ... Ako se, dakle, otežava pristup informacijama u spisu predmeta to onda znači da se otežava i korištenje pravom na žalbu čije korištenje pa i izgledi za uvažavanje presudno ovise o relevantnim informacijama sadržanim u spisu predmeta.

(...)

... zakonodavac je izriječno zabranio sljedeće načine prikupljanja podataka iz ponuda/spisa predmeta: kopiranje, umnožavanje, reproduciranje, fotografiranje ili snimanje. Prima facie se uočava drastično sužavanje načina realizacije prava na uvid u ponude/spis predmeta, a posebno prava na žalbu – dopušteno je jedino ručno bilježenje podataka ...

(...)

... niti predlagatelj ZOJN-a u Konačnom prijedlogu ovog akta, a još manje zakonodavac nisu opravdali ograničenja koja izvire za stranke iz osporenih odredbi na način koji bi odgovarao ustavnom zahtjevu.

(...)

III. OČITOVANJE VLADE

6. U očitovanju o prijedlogu predlagatelja u cjelini te o njegovim prigovorima vezanim uz osporeni članak 102. stavak 3. ZoJN-a, Vlada navodi:

»(...)

Pravna zaštita u postupcima javne nabave regulirana je 4. dijelom Zakona koji obuhvaća odredbe članka 138. do 176. Zakona ...

(...)

Pravo na žalbu uređeno je odredbom članka 141. stavka 1. Zakona, koja propisuje da pravo na žalbu ima svaka fizička osoba, pravna osoba i zajednica fizičkih i /ili pravnih osoba koja ima ili je imala pravni interes za dobivanje određenog ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma i koja je pretrpjela ili bi mogla pretrpjeti štetu od navodnoga kršenja subjektivnih prava ...

(...)

Predlagatelj osporava odredbu članka 102. stavka 2. Zakona, međutim, Vlada Republike Hrvatske ističe da do njene primjene može doći tek nakon donošenja odluke o odabiru od strane naručitelja.

(...)

Vežano uz osporenu odredbu članka 102. stavka 2. Zakona ... Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da navedena odredba ne ograničava načelo prava na žalbu iz članka 18. Ustava Republike Hrvatske, pa niti posredno, kako to navodi predlagatelj, budući da ne ograničava bilježenje podataka ... odredba ograničava samo način bilježenja podataka, ali u potpunosti dopušta ručno bilježenje podataka ... naručitelj je dužan gospodarskom subjektu omogućiti ručno bilježenje podataka koliko god ono trajalo, budući da rok za bilježenje podataka nije određen.«

Kad je riječ o osporenom članku 165. stavku 3. ZOJN-a, Vlada navodi:

»... propisivanjem načina na koji stranke smiju bilježiti podatke iz spisa predmeta, ostvarivanje ovog prava nije niti onemogućeno ni ograničeno ... Propisivanjem prava na uvid u spis predmeta stranci je omogućeno steći saznanja o činjenicama koje su utvrđene u postupku te o dokazima na temelju kojih su one utvrđene, što se odnosi i na činjenice na kojima stranka može utemeljiti svoje žalbene razloge, a tehnička ograničenja koja se odnose na način bilježenja navedenih podataka ni na koji način ne utječu na opseg ni sadržaj saznanja koja je stranka stekla uvidom u spis predmeta ...

(...)

... stranci je i nadalje omogućeno dobiti obavijest o tijeku postupka, kao i o razlozima za donošenje pobijane odluke, te na temelju izvršenog uvida u spis predmeta i zabilježenih podataka, određeno navesti žalbene razloge, a kao dokaz njima predložiti da Državna komisija kao drugostupanjsko tijelo neposredno izvrši uvid u spis, odnosno u cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na postupak javne nabave ...

(...)

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

7. Članak 102. stavak 3. nalazi se u drugom dijelu ZoJN-a pod nazivom »Sklapanje ugovora o javnoj nabavi za javne naručitelje«, u glavi IV. »Odredbe o provedbi postupka javne nabave«, u 8. odjeljku »Donošenje odluke o odabiru i odluke o poništenju«. Taj je članak, prema tome, sadržan u dijelu zakona u kojem se uređuju pravila za donošenje odluke kojom se odabire najpovoljnija ponuda ponuditelja s kojim će se sklopiti ugovor o javnoj nabavi odnosno najpovoljnija ponuda jednog ili više gospodarskih subjekata s kojima će se sklopiti okvirni sporazum (u daljnjem tekstu: odluka o odabiru), uključujući i pravila o poništenju postupka javne nabave (u daljnjem tekstu: odluka o poništenju).

Nakon dostave odluke o odabiru ili odluke o poništenju, tijekom žalbenog roka, svaki ponuditelj ima pravo uvida u bilo koju ponudu, uključujući priloge uz nju, osim u one podatke koje su ponuditelji označili tajnima sukladno članku 16. ZoJN-a. Ponuditelju je pravo uvida u ponude dužan osigurati javni naručitelj (članak 102. stavci 1. i 2. ZoJN-a).

S druge strane, članak 165. stavak 3. nalazi se u četvrtom dijelu ZoJN-a pod nazivom »Pravna zaštita«, u glavi IV. pod naslovom »Odlučivanje Državne komisije«. Taj je članak, dakle, sadržan u dijelu ZoJN-a kojim se propisuju pravila žalbenog postupka za rješavanje o žalbama u vezi s postupcima sklapanja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na koje se primjenjuje ZoJN. Članak 165. stavak 3. ZoJN-a uređuje prava stranaka žalbenog postupka.

I u slučaju iz članka 102. stavka 3. i u slučaju iz članka 165. stavka 3. ZoJN-a pravo ponuditelja odnosno stranaka iscrpljuje se u ručnom bilježenju podataka iz ponuda drugih ponuditelja odnosno iz spisa predmeta.

Predlagatelj ističe da se »obje citirane – gotovo identične – odredbe odnose ... na žalbeni stadij postupka javne nabave« i da »u tom smislu čl. 102/2 regulira žalbeni stadij javnonabavnog postupka na isti način kao i čl. 165/3 ZOJN-a«. Uzme li se u obzir supstancijalni aspekt podnositeljevih prigovora, Ustavni sud ne vidi razlog zbog kojega bi u ovom ustavnosudskom postupku trebao prihvatiti drugačiji pristup.

8. Budući da se obje osporene odredbe ZoJN-a odnose na žalbeni stadij postupka javne nabave, za ovaj je ustavnosudski predmet relevantan članak 143. stavak 1. ZoJN-a koji uređuje pravila dokazivanja u žalbenom postupku. On glasi:

»Članak 143.

(1) U žalbenom postupku svaka stranka dužna je iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju.

(...)«

Relevantan je i članak 139. ZoJN-a, koji glasi:

»Načela i pravna priroda žalbenog postupka

Članak 139.

(1) Osim na načelima javne nabave iz članka 3. ovoga Zakona, žalbeni postupak temelji se i na načelima zakonitosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i kontradiktornosti postupka.

(2) Žalbeni postupak koji se vodi prema odredbama ovoga Zakona je upravni postupak.«

8.1. Opća pravila upravnog postupka uređena su Zakonom o općem upravnom postupku (»Narodne novine« broj 47 od 16. travnja 2009.; u daljnjem tekstu: ZUP), koji u članku 3. stavku 1. izrijekom propisuje da se nijedno pitanje upravnog postupka ne može urediti posebnim zakonima tako da bude protivno temeljnim odredbama i svrsi ZUP-a. Ta odredba ZUP-a glasi:

»Članak 3.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima. Samo se pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi ovoga Zakona.

(...)

Članak 84. ZUP-a glasi:

»Obavješćivanje o tijeku postupka i razgledavanje spisa

Članak 84.

(1) Stranke i druge osobe koje dokažu pravni interes imaju pravo obavijestiti se o tijeku postupka i razgledati spis predmeta te o svom trošku umnožiti akte iz spisa, osim zapisnika o vijećanju i glasovanju članova kolegijalnih tijela, nacрта rješenja i drugih akata koji su propisima označeni određenim stupnjem tajnosti ili ako je to protivno interesu stranke ili trećih osoba.

(2) Razgledavanje spisa obavlja se u službenim prostorijama javnopravnog tijela kod kojeg se vodi postupak. U opravdanim slučajevima spisi se mogu razgledati u službenim prostorijama drugoga javnopravnog tijela.

(3) Kad se spis predmeta vodi u elektroničkom obliku, javnopravno tijelo dužno je osigurati tehničke uvjete za njegovo razgledanje. Javnopravno tijelo može osigurati dostupnost spisa elektroničkim putem, ako su osigurani uvjeti za zaštitu privatnosti stranke.

(4) O odbijanju zahtjeva za razgledavanje i umnožavanje spisa donosi se rješenje.«

8.2. Za ocjenu o osnovanosti prijedloga predlagatelja relevantan je i članak 81. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine« broj 150 od 22. prosinca 2011.; u daljnjem tekstu: ZoSDU), koji uređuje temeljne obveze tijela državne uprave i (u njihovu prenesenom djelokrugu) tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih osoba koje na temelju zakona imaju javne ovlasti, kad je riječ o njihovom odnosu prema građanima i drugim strankama. Mjerodavna odredba glasi:

»Članak 81.

Tijela državne uprave dužna su svoj rad i poslovanje ustrojiti tako da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvarivati svoja Ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati svoje građanske dužnosti.«

8.3. Sukladno tome, uz obvezu poštovanja načela iz članka 139. stavka 1. ZoJN-a, drugačije uređenje pitanja razgledavanja spisa u žalbenom stadiju postupaka javne nabave od onog propisanog ZUP-om mora biti nužno za postupanje u tom pravnom području i ne smije biti suprotno temeljnim odredbama i svrsi upravnog postupka (članak 84. stavak 1. ZUP-a). Osim toga, mora biti takvo da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvarivati svoja Ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese (članak 81. ZoSDU-a). To u konkretnom slučaju znači da strankama u žalbenom stadiju postupaka javne nabave mora biti omogućeno da na jednostavan i djelotvoran način, u skladu s temeljnim načelima ZUP-a, dođu do potrebnih podataka, budući da imaju obvezu u žalbi iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju (članak 143. stavak 1. ZoJN-a).

9. Osporeni članci 102. stavak 3. i 165. stavak 3. ZoJN-a dopuštaju da u žalbenom stadiju postupaka javne nabave, u kojem bi se trebala primjenjivati pravila upravnog postupka, ponuditelji odnosno stranke samo ručno bilježe podatke iz ponuda drugih ponuditelja odnosno iz spisa predmeta, a zabranjuje im se da kopiraju, umnažaju, reproduciraju, fotografiraju ili snimaju podatke iz ponuda drugih ponuditelja odnosno iz ostale dokumentacije.

To znači da osporene odredbe ZoJN-a bitno odstupaju od općeg pravila da stranke u upravnim postupcima imaju pravo »o svom trošku umnožiti akte iz spisa« (članak 84. stavak 1. ZUP-a), zbog čega je ponuditeljima odnosno strankama otežana mogućnost da svoje pravo na žalbu ostvare »na jednostavan i djelotvoran način« (članak 81. ZoSDU-a). U toj mjeri osporene zakonske odredbe predstavljaju ograničenja prava na djelotvornu žalbu u postupcima javne nabave. Pravo na žalbu zajamčeno je člankom 18. stavkom 1. Ustava, koji glasi:

»Članak 18.

Jamči se pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom.

(...)«

Ograničenja djelotvornog prava na žalbu propisana člancima 102. stavkom 3. i 165. stavkom 3. ZoJN-a (to jest svođenje tog prava na ručno bilježenje podataka iz ponuda drugih ponuditelja odnosno druge dokumentacije stranaka u postupcima javne nabave) posebno su vidljiva u situacijama kad je dokumentacija opsežna i sadržajno složena (što je pravilo). Često je premrežena i tablicama te mnoštvom broječnih podataka. Tome se treba dodati da je zakonodavac u člancima od 146. do 153. ZoJN-a propisao iznimno kratke rokove za podnošenje žalbe: u postupku velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku deset dana, a u postupku male vrijednosti u roku od pet dana. Riječ je o rokovima za žalbu u otvorenom postupku javne nabave, u ograničenom i pregovaračkom postupku javne nabave s prethodnom objavom, u natjecateljskom dijalogu, u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, u postupku sklapanja ugovora o javnim uslugama te u slučaju ugovora koji su izuzeti od primjene ZoJN-a.

10. U tim okvirima, ostaje ispitati jesu li propisana ograničenja prava na djelotvorno pravno sredstvo (žalbu) ustavnopravno opravdana s obzirom na to da članak 16. Ustava propisuje:

»Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.«

11. Ustavnopravna opravdanost propisanih ograničenja postoji samo ako se pokaže da se osporenim zakonskim mjerama (u konkretnom slučaju, onima koja su sadržana u člancima 102. stavku 3. i 165. stavku 3. ZoJN-a) nastoji ostvariti neki legitimni cilj u javnom ili općem interesu. Utvrdi li se da je cilj mjera legitiman, dalje treba ispitati jesu li osporene zakonske mjere razmjerne tom legitimnom cilju koji se nastojao postići.

11.1. Ustavni sud prvo primjećuje da u Prijedlogu zakona o javnoj nabavi, s Konačnim prijedlogom zakona, PZE br. 865, klasa: 330-01/11-02/10, urbroj: 5030120-11-1 od 7. srpnja 2011. (u daljnjem tekstu: Prijedlog ZoJN-a), Vlada kao predlagateljica ZoJN-a nije obrazložila cilj koji se želio postići osporenim zakonskim mjerama sadržanima u člancima 102. stavku 3. i 165. stavku 3. ZoJN-a.

Uz članak 102. ZoJN-a navedeno je samo ovo: »Ovaj članak Zakona propisuje obvezu naručitelju da nakon dostave odluke do isteka roka za izjavljivanje žalbe, ponuditelju na njegov zahtjev, omogućiti uvid u ponude drugih ponuditelja, osim u one podatke koje su ponuditelji označili tajnama.«

Slično tome, uz članak 165. ZoJN-a navedeno je: »Ovim člankom se propisuju prava stranaka u žalbenom postupku u vidu očitovanja o zahtjevima i navodima druge stranke i predlaganju dokaza, prava na dostavljanje podnesaka druge stranke te uvida u spis.«

11.2. U Prijedlogu ZoJN-a sadržan je i poseban prilog pod nazivom »Usporedni prikaz podudaranja odredbi (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe«.

U tom je prilogu uz članak 102. stavak 3. (tadašnji stavak 2.) navedeno: »(2) Ponuditelji smiju samo ručno bilježiti podatke iz ponuda drugih ponuditelja«, a kraj toga je, u rubrici pod nazivom »Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)«, navedeno da u pravu Europske unije i Vijeća Europe o tome da ponuditelji smiju samo ručno bilježiti podatke iz ponuda drugih ponuditelja »nema odgovarajuće odredbe«.

Ista napomena sadržana je i uz članak 165. stavak 3. ZoJN-a (naime, da u pravu Europske unije i Vijeća Europe o tome da stranke smiju samo ručno bilježiti podatke iz spisa predmeta »nema odgovarajuće odredbe«).

12. Uvažavajući sve prethodne navode, a polazeći od činjenice da je riječ o žalbenom stadiju postupaka javne nabave na koji se primjenjuju pravila upravnog postupka, Ustavni sud utvrđuje da se ciljevi članka 102. stavka 3. i članka 165. stavka 3. ZoJN-a koji dopuštaju da

ponuditelji samo ručno bilježe podatke iz ponuda drugih ponuditelja odnosno iz spisa predmeta, a zabranjuje im se da ih barem kopiraju i umnažaju (na kojem je temeljnom pravilu ustrojen upravni postupak) ne mogu smatrati legitimnim.

Da se cilj osporenih zakonskih mjera ne može smatrati legitimnim, neizravno je potvrdila sama Vlada kad je u svom očitovanju te mjere pokušala opravdati tvrdnjama da je riječ o »tehničkim ograničenjima« koja se odnose samo »na način bilježenja navedenih podataka« pa »ni na koji način ne utječu na opseg ni sadržaj saznanja koja je stranka stekla uvidom u spis predmeta«. Ili na drugom mjestu, da osporene odredbe ograničavaju »samo način bilježenja podataka«, ali u potpunosti dopuštaju ručno bilježenje podataka, pri čemu je gospodarskom subjektu koji se namjerava žaliti omogućeno »ručno bilježenje podataka koliko god ono trajalo, budući da rok za bilježenje podataka nije određen«.

U situaciji kad su rokovi za žalbu iznimno kratki (pet odnosno deset dana), a o »tehničkim« uvjetima pod kojima se mogu pribavljati podaci relevantni za žalbu ovisi i djelotvornost tog pravnog sredstva, takva se opravdanja pokazuju paušalnim i nategnutima.

13. Ustavni sud zaključno utvrđuje da ograničenja (mjere) propisana člankom 102. stavkom 3. i člankom 165. stavkom 3. ZoJN-a nemaju razumno i objektivno opravdanje. Stoga se cilj tih mjera ne može smatrati legitimnim.

Budući da je utvrdio nelegitimnost cilja osporenih ograničenja (mjera) sadržanih u članku 102. stavku 3. i članku 165. stavku 3. ZoJN-a, u ovom ustavnosudskom postupku nije ispitana njihova razmjernost.

14. Na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona odlučeno je kao u točki I. izreke.

Objava ove odluke temelji se na članku 29. Ustavnog zakona (točka II. izreke).

Broj:
Zagreb, 19. prosinca 2013.

U-I-1678/2013

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednica
dr. sc. Jasna
Omejec, v. r.